

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА Підприємництва, менеджменту організацій і логістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан _____ факультету

(підпис) (ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 202__

Економіка та спеціалізація виробництва в аграрних галузях
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки _____ бакалавр _____
(назва освітнього ступеня)

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності _____ агробізнес _____
(шифр, назва спеціальності)

спеціалізації / предметної спеціальності _____
(шифр і назва)

освітньо-професійна програма _____
(назва)

Укладач /Укладачі: _____ к.е.н., доц. Шишкін В.О. _____
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202__ р.
Завідувач кафедри _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету _____

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202__ р.
Голова науково-методичної ради
факультету _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено з навчальною лабораторією
інформаційного забезпечення освітнього
процесу

(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань (шифр і назва)	Кількість кредитів –	Обов'язкова / Вибіркова (обрати статус дисципліни відповідно до ОПП)	
		Цикл дисциплін..... (вказати цикл, до якого належить програма, відповідно до ОПП та навчального плану)	
Спеціальність (шифр і назва)	Загальна кількість годин –	Семестр:	
Спеціалізація / Предметна спеціальність (для спеціальностей 014, 016, 035, 227)		-й	-й
Освітньо-професійна програма (назва)	*Змістових модулів –	Лекції	
		год.	год.
		Практичні/Семінарські/Лабораторні (обрати вид занять відповідно до навчального плану освітньої програми)	
Рівень вищої освіти: бакалаврський / магістерський (необхідне обрати)	Кількість поточних контрольних заходів –	год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен / залік (необхідне обрати)	

*Кількість змістових модулів визначається за формулою: $ЗМ = (ЗКК - 1К) \times 2$, де $ЗМ$ – змістові модулі, $ЗКК$ – загальна кількість кредитів, $1К$ – 1 кредит, що відводиться на підсумковий семестровий контроль.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Економіка та спеціалізація виробництва в аграрних галузях» є набуття здобувачами знань з основних закономірностей розвитку економіки аграрного виробництва, основних теоретичних засад щодо формування ресурсного потенціалу АПК та заходів щодо підвищення ефективності аграрного виробництва.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Економіка та спеціалізація виробництва в аграрних галузях» є:

- надбання студентами знань і вмінь з таких проблем, як економічні основи аграрного виробництва;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Знати:

- предмет та об'єкт дослідження;

- зміст усіх розділів курсу і мати достатньо повне уявлення про можливості застосування отриманих знань для рішення практичних питань, пов'язаних з охороною і раціональним використанням земель і ґрунтів у системі народного господарства України;

Вміти:

- обґрунтувати формування та раціонального поєднання складових елементів ресурсного потенціалу аграрного комплексу;
- практично використовувати можливостями інтенсифікації аграрного виробництва на основі використання інновацій;
- використовувати на практиці знання, щодо забезпечення необхідних умов для здійснення розширеного відтворення і нагромадження в аграрному виробництві;
- обґрунтовувати шляхи підвищення ефективності аграрного виробництва в умовах ринкових відносин.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2

Міждисциплінарні зв'язки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соціально-економічні основи підприємництва в аграрному секторі

Поняття підприємництва в аграрному секторі. Земельні ресурси України. Сучасний стан аграрного сектору України. Поняття безпеки у сфері аграрного сектору. Види та структура агробізнесу України. Причини та фактори впливу на агросектор. Шляхи подолання основних проблем подальшого розвитку агросектору. . Законодавчі та організаційно-технічні основи регулювання агробізнесу.

Тема 2. Приватна власність на землю і майно — основа розвитку підприємництва на селі. Форми власності в агропромисловому комплексі України. Реорганізація і реформування сільськогосподарських підприємств. Особливості господарювання на власних і орендованих землях. Реорганізація колективних сільськогосподарських підприємств, організація внутрішньогосподарських відносин.

Змістовий модуль 2.

Тема 3. Функціонування структур малого і середнього бізнесу на селі. Організаційні та правові аспекти відносин орендарів і орендодавців.

Організаційно-правові форми господарської діяльності в агробізнесі.
Організаційно-правові форми підприємництва.

Тема 4. Ринкове середовище в агропромисловій сфері, його вивчення і прогнозування. Сутність маркетингових досліджень, їх типи і методи проведення. Сегментація ринку і позиціонування товарів. Розроблення плану маркетингу в системі підприємництва. Відкриття власної справи на селі. Мотиваційна модель підприємництва. Етапи і складові підприємницької діяльності.

Змістовий модуль 3.

Тема 5. Основні види діяльності сільськогосподарських підприємств (інвестиційна, операційна, фінансова). Організаційно-підготовчі заходи і підготовка до реєстрації. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва. Післяреєстраційне оформлення суб'єкта підприємницької діяльності. Ліцензування підприємницької діяльності.

Тема 6. Податкова та кредитна системи у сфері малого і середнього бізнесу АПК. Система оподаткування малого і середнього бізнесу. Види податків. Податок на додану вартість. Акцизний збір. Ввізне і вивізне мито. Оподаткування прибутку. Єдиний податок. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів. Прибутковий податок з громадян. Фіксований сільськогосподарський податок. Пенсійний фонд. Фонд соціального страхування. Фонд сприяння зайнятості населення

Тема 7. Облік і звітність у підприємницькій діяльності та його особливості в аграрній сфері. Організація бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Фінансова звітність, її склад та вимоги до неї. Форми бухгалтерського обліку, що застосовують суб'єкти малого бізнесу. Облік податків. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності. Послуги аудиторських фірм, їхня сутність і значення. Розвиток взаємовідносин підприємницьких структур агробізнесу. Організація матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни

**На кожен змістовий модуль необхідно передбачити проведення мінімум одного поточного комплексного контрольного заходу, який би діагностував як рівень засвоєння теоретичних знань здобувачів, так і рівень сформованості вмінь та навичок.*

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1
Разом	

6. Теми практичних (семінарських/лабораторних) занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1
Разом	

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	**Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання -	Питання для підготовки:		5
	Практичне завдання -	Вимоги до виконання та оформлення:		15
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			20
2	Завдання -	Вимоги до виконання та оформлення	...	20
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	1	20
...
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

* Цей розділ у формі таблиці можна оформити на аркуші альбомної орієнтації

** Можна подати активне електронне посилання, де розміщено критерії оцінювання видів контрольних заходів

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік /Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки:		
	Практичне завдання			
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

*** Цей розділ у формі таблиці можна також оформити на аркуші альбомної орієнтації

9. Рекомендована література

Основні джерела:

1.Аврамчук О.В. та ін. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві (рекомендації). — Міністерство аграрної політики України. Науково-дослідний центр нормативів праці. -2000.

2.Азізов С.П. та ін. Організація виробництва і аграрного бізнесу в сільськогосподарських підприємствах. Київ : ІАЕ, 2001. 34 с.

3.Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств. Київ : КНЕУ, 2002. 622 с.

4. Батіг А.І. та ін. Планування та організація діяльності аграрного підприємства: посібник /За ред. А.І.Батіг. Київ : Аграрна освіта, 2003.-425 с.

5.Березовський П.С., Михайлюк Н.І. Організація виробництва в аграрних підприємствах. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. -560 с.\

Додаткова:

1. Корилук С.І., Гнатенко Н.В. Основи маркетингу. –К.,1999.

2. Лузан І.Я. Оплата праці в сільськогосподарському виробництві. –К.,2000. – 93 с.

3. Маньківський Л.Ф. та ін.. Технологія зберігання і переробка продукції рослинництва. – М.: ВКП Аспект, 1999.

4. Михайлов С.І. Економіка аграрного підприємства. – К.:Укр. Центр духовної культури, 2004.

5. Михайлов С.І. Менеджмент. –Вінниця: Нова книга, 2006. – 415 с.

6. Методичні рекомендації по складанню бізнес-плану розвитку сільськогосподарського підприємства. –К., 2002. – 260 с.

7. Методичні рекомендації по складанню бізнес-плану розвитку сільськогосподарського підприємства. Мінагрополітики України. Департамент стратегії розвитку аграрної економіки. –К., 2002, - 258 с.

8. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві. –К.: КНЕУ, 2004. – 495 с.

9. Руснак П.П. та ін.. Економіка сільського господарства. –К.: Урожай, 1998.

10. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах. – К.: Вища школа, 2003.

11. Саблук П.Т. та ін.. Сільськогосподарські кооперації: суть та проблеми розвитку в Україні. –К.: ІАЕ, 1999. – 166 с.

12. Саблук П.Т., Месель В.Я. Посібник по реформуванню сільськогосподарських та переробних підприємствах. –К.: ІАЕ, 2000. – 660 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (Дата звернення: 20.08.2020)

2. Кабінет Міністрів України. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (Дата звернення: 20.08.2020)

3. Міністерство освіти і науки України. Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua> (Дата звернення: 20.08.2020)

4. Модуль аналітики офіційного сайту «Prozorro», публічні закупівлі. URL: <http://bi.prozorro.org>. (дата звернення: 19.08.2020).